

UCHWAŁA Nr 168 RADY MINISTRÓW

z dnia 11 grudnia 1989 r.

w sprawie zasad tworzenia rezerw państwowych i gospodarowania tymi rezerwami.

W celu umożliwienia aktywnego oddziaływania na rynek wewnętrzny, realizacji szczególnie ważnych zadań gospodarczych oraz zapewnienia wykonania zadań obronnych i mobilizacyjnych w gospodarce narodowej — w związku z art. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1988 r. Nr 30, poz. 207 oraz z 1989 r. Nr 20, poz. 104, Nr 29, poz. 154 i Nr 34, poz. 178) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rezerwy państwowe paliw, surowców, materiałów, artykułów żywnościowych, maszyn i urządzeń oraz innych wyrobów, zwanych „artykułami”, stanowią specjalne, wyodrębnione zapasy służące zapewnieniu realizacji gospodarczych i obronnych zadań w gospodarce narodowej.

2. Rezerwy państwowe służą w szczególności:

- 1) eliminowaniu lub łagodzeniu skutków zakłóceń w zaopatrzeniu produkcji i rynku, wynikłych z nieprzewidzianych okoliczności,
- 2) realizacji zadań związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa.
- 3) kształtowaniu polityki w wymianie towarowej w powiązaniu z koniunkturą cen na rynkach zagranicznych.

§ 2. Rezerwy państwowe dzieli się na:

- 1) rezerwy państwowe gospodarcze,
- 2) rezerwy państwowe specjalistyczne.

§ 3. 1. Rezerwy państwowe gospodarcze są przeznaczone do:

- 1) funkcjonowania podstawowych działów gospodarki narodowej oraz na cele związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa,
- 2) osłony rynku przed nieprzewidzianymi zakłóceniami i eliminowania lub łagodzenia skutków tych zakłóceń,
- 3) realizacji aktywnej polityki zaopatrzeniowej w powiązaniu z sytuacją na rynkach zagranicznych.

2. W rezerwach państwowych gospodarczych wyodrębnia się stany zastrzeżone, służące celom określonym w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Rezerwy państwowe gospodarcze tworzy Minister Rynku Wewnętrznego.

4. Zadania w zakresie tworzenia i gospodarowania rezerwami państwowymi gospodarczymi realizuje Główny Zarząd Rezerw Państwowych, nadzorowany przez Ministra Rynku Wewnętrznego.

§ 4. 1. Rezerwy państwowe specjalistyczne są przeznaczone do realizacji zadań obronnych w gospodarce narodowej oraz na potrzeby mobilizacyjne Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w czasie osiągnięcia stanu gotowości obronnej państwa.

2. Rezerwy państwowe specjalistyczne tworzą:

- 1) materiałowe rezerwy w przemyśle — Ministrowie Przemysłu oraz Transportu, Żeglugi i Łączności,
- 2) rezerwy materiałów wybuchowych — Minister Przemysłu,
- 3) rezerwy komunikacyjne — Ministrowie: Transportu,

Żeglugi i Łączności, Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz Przemysłu,

- 4) rezerwy służby zdrowia — Minister Zdrowia i Opieki Społecznej,
- 5) rezerwy górnictwa i energetyki — Minister Przemysłu,
- 6) rezerwy agregatów prądowców — Ministrowie: Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, Zdrowia i Opieki Społecznej, Transportu, Żeglugi i Łączności oraz Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
- 7) rezerwy urządzeń i materiałów do budowy zapasowych ujęć wody pitnej — Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych,
- 8) rezerwy artykułów żywnościowych — Minister Rynku Wewnętrznego.

§ 5. W uzasadnionych przypadkach rezerwy państwowe specjalistyczne mogą tworzyć również ministrowie nie wymienieni w § 4 na podstawie decyzji Prezydium Rządu.

§ 6. 1. Rezerwy państwowe gospodarcze są tworzone na podstawie planu ustalanego przez Prezydium Rządu na wniosek Ministra Rynku Wewnętrznego.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, określa:

- 1) stany zastrzeżone (stany minimalne) artykułów przeznaczonych zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) zadania zgromadzenia artykułów, dla których nie wyodrębnia się stanów zastrzeżonych lub przekraczające te stany,
- 3) środki finansowe na realizację zadań rzeczowych określonych w pkt 1 i 2.

§ 7. 1. Zadania rzeczowe w zakresie rezerw państwowych specjalistycznych (z uwzględnieniem rozmieszczenia) ustalają ministrowie tworzący te rezerwy, w porozumieniu odpowiednio z Ministrami Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych.

2. Limity środków finansowych na tworzenie i utrzymywanie rezerw państwowych specjalistycznych ustala Prezydium Rządu na wniosek Ministra Rynku Wewnętrznego, w uzgodnieniu z ministrami tworzącymi te rezerwy.

§ 8. 1. Gospodarka finansowa w zakresie rezerw państwowych gospodarczych jest prowadzona w formie gospodarstwa pomocniczego.

2. Z budżetu centralnego są pokrywane wydatki:

- 1) na wzrost środków obrotowych gospodarstwa pomocniczego, stosownie do wzrostu rezerw gospodarczych, określonego w planie, o którym mowa w § 6,
- 2) związane z kosztami utrzymania rezerw państwowych gospodarczych.

3. Rezerwy państwowe specjalistyczne oraz koszty ich tworzenia i utrzymywania są finansowane ze środków budżetowych w ramach limitu wydatków obronnych, w trybie określonym przez Ministra Finansów dla finansowania zadań gospodarki narodowej w zakresie obronności.

§ 9. 1. Rezerwy państwowe gospodarcze objęte stanami zastrzeżonymi (stanami minimalnymi) mogą być zwalniane, w formie sprzedaży, w sytuacji zagrożeń realizacji szczególnie ważnych zadań gospodarczych oraz w razie powstania innych nadzwyczajnych okoliczności.

2. Decyzję o zwolnieniu rezerw, o których mowa w ust. 1, podejmuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Rynku Wewnętrznego, zaopiniowany przez Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych, jeżeli zwolnienie obejmowałoby stany zastrzeżone dla Sił Zbrojnych.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, określa jednocześnie termin i sposób odbudowy rezerw oraz przeznaczenie wpływów uzyskanych w wyniku zwolnienia rezerw.

§ 10. 1. Decyzję o zwolnieniu rezerw państwowych gospodarczych nie wymienionych w § 9 podejmuje Minister Rynku Wewnętrznego.

2. Zakup i sprzedaż artykułów, o których mowa w ust. 1, odbywa się na warunkach swobodnie zawieranych umów, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego, polityki zaopatrzeniowej i kształtowania się cen na rynkach zagranicznych.

§ 11. 1. Główny Zarząd Rezerw Państwowych może operatywnie tworzyć rezerwy ponad ustalenia planu, o którym mowa w § 6.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są finansowane z dochodów Głównego Zarządu Rezerw Państwowych.

3. Przy sprzedaży artykułów, o których mowa w ust. 1, mogą być pobierane dodatkowe opłaty z tytułu kosztów zakupu, magazynowania i sprzedaży rezerw, stanowiące dochody Głównego Zarządu Rezerw Państwowych.

§ 12. Artykuły zgromadzone w rezerwach państwowych gospodarczych mogą być wykorzystywane do transakcji koniunkturalnych w handlu zagranicznym.

§ 13. 1. Rezerwy państwowe specjalistyczne mogą być okresowo wykorzystywane w formie zwolnień zwrotnych w razie zagrożenia realizacji szczególnie ważnych zadań gospodarczych lub związanych z realizacją zadań na rzecz Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz powstania innych nadzwyczajnych okoliczności (klęski żywiołowe).

2. Zwolnienia zwrotne z rezerw, o których mowa w ust. 1, następują w formie umowy sprzedaży, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w § 15.

3. Koszty związane ze zwolnieniem zwrotnym artykułów z rezerw państwowych specjalistycznych ponosi jednostka gospodarcza korzystająca ze zwolnienia.

§ 14. Decyzję o zwolnieniu zwrotnym z rezerw państwowych specjalistycznych podejmuje:

- 1) minister tworzący określone rezerwy — do wysokości 30% stanu rezerw danego artykułu na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, a w przypadku pracującego systemowo sprzętu trwałego użytku z rezerw komunikacyjnych oraz z rezerw górnictwa i energetyki — na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.
- 2) Ministrowie Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych, na wniosek właściwego ministra — jeżeli zwolnienie zwrotne ma być udzielone w ilości lub na okres przekraczający określone w pkt 1 uprawnienia ministra tworzącego rezerwy.

§ 15. 1. Ministrowie wymienieni w § 4 ust. 2 pkt 3

są upoważnieni do nieodpłatnego zwolnienia sprzętu zgromadzonego w rezerwach komunikacyjnych:

- 1) w uzgodnieniu z Ministrami Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych — dla szkolenia obronnego jednostek organizacyjnych resortu,
- 2) na wniosek Ministrów Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych — na cele szkoleniowe wojska i jednostek resortu spraw wewnętrznych.

2. Ministrowie, którzy nadzorują jednostki organizacyjne wykorzystujące okresowo sprzęt na cele szkoleniowe, zapewnią jego zwrot do rezerw państwowych specjalistycznych w pełnej sprawności technicznej oraz w stanie umożliwiającym dalsze składowanie.

§ 16. 1. Ministrowie, o których mowa w § 14 pkt 1, są obowiązani zawiadamiać Ministrów Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych o podjętych decyzjach w sprawie zwolnień zwrotnych lub zwolnień na cele szkoleniowe z rezerw specjalistycznych.

2. W razie powstania szczególnie ważnych okoliczności uzasadniających przesunięcie ustalonego terminu zwrotu zwolnionych rezerw państwowych specjalistycznych, decyzję podejmuje organ upoważniony do decyzji o zwolnieniu — z zachowaniem trybu i zasad określonych w § 14.

§ 17. 1. Zwolnienia bezzwrotne artykułów z rezerw państwowych specjalistycznych ministrowie tworzący te rezerwy po uzgodnieniu odpowiednio z Ministrami Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych ujmują w planach rocznych tych rezerw.

2. W razie konieczności dokonania nieplanowanego zwolnienia bezzwrotnego z rezerw państwowych specjalistycznych, decyzje podejmuje odpowiednio Ministrowie Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych na wniosek ministra tworzącego te rezerwy.

§ 18. Dysponowanie rezerwami państwowymi w czasie osiągania stanu gotowości obronnej państwa następuje na zasadach i w trybie określonych przez Komitet Obrony Kraju.

§ 19. Magazynowanie rezerw państwowych, okresowa wymiana (odświeżanie) i konserwacja są odpłatne i stanowią zadania obligatoryjne.

§ 20. Ogólne stany i rozmieszczenie rezerw państwowych specjalistycznych oraz stany zastrzeżone w rezerwach państwowych gospodarczych stanowią tajemnicę państwową.

§ 21. 1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Rynku Wewnętrznego, wprowadzi sprawozdawczość z gromadzenia rezerw państwowych specjalistycznych.

2. Informacje dotyczące ruchu i stanów rezerw państwowych gospodarczych, dla których wyodrębnia się stany zastrzeżone, Minister Rynku Wewnętrznego składa co kwartał Prezesowi Rady Ministrów.

§ 22. Przez użyte w uchwale określenie „ministrowie” rozumie się również kierowników urzędów centralnych oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej, jeżeli pełnią funkcję organów założycielskich przedsiębiorstw.

§ 23. Traci moc uchwała nr 169 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1984 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw państwowych i gospodarowania tymi rezerwami.

§ 24. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Prezes Rady Ministrów: T. Mazowiecki